

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Svmmaria Qvaestionvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

Cornelius Loofeus Callidius.

Et denuo subscriptum.

Acta sunt hæc in Imperiali Monasterij
S. Maximini extra prope Treuirim in
Stuba Abbati. li. ibidē corā Reuerendis.
Reuerendis, Venerabilibus & eximijs
Domino Petro Binsfeldio Episcopo A-
zotensi, Reuerendissimi Archiepiscopi
Treuir. Domini nostri clementiss. in
spiritualibus Vicario generali & Rei-
nero dicti Monasterij Abbate, Bartholo-
mao Bodegemo Delpho I. V. L. Curia
Ecclesiastica Treuir. Officiali, Georgio
Hulffenferio SS. Theologiae Doct. Ec-
clesiæ Collegiatæ S. Simeonis, in ciui-
tate Treuir. Decano, & Ioanne Golman-
no I. V. Doctore, dictæ Ecclesiæ Cano-
nico, & curiæ Treuir. sigillifero &c.
sub anno Domini. 1592. mōre Treuir. die
Luna 15. mensis Martij in præsentia mei
Notarij infra scripti, & honestorum
Nicolaï Dolett, & Danielis Maier Reue-
rendi Domini Abbatis respectiue se-
cretarij & scribæ, testium ad hoc spe-
cialiter vocatorum & rogatorum.

Subscriptum

Adamus Hæc Tectionius, Notarius.

Et inferius,

Collatum cum suo originali repertum
concordari per me intra scriptum Se-
cretarium oppidi Antuerpiensis.

G. KIEFFEL.

Habetis integram Palinodiam: po-
stea tamen iterum Bruxellæ vice pa-
storem agens in Ecclesia S. Mariæ de
Capella, accusatus fuit de relapsu &
post diuturnum carcerem dimissus, &
(vt pertinacem dementiam intelligas)
tertiam accusationem, denuo susce-
ptus, morte peremptus, euasit, sed
(quod dolendum) non paucos, homi-
nes tamen Phytologiae & Theologiae
solidæ, non satis gnaros stoliditatis hu-
ius reliquit sectatores. Qui vti nam
siperent, & quam temerarium atq; re-

A noxium sit, Ecclesiæ iudicio, vnus
Vveri hæretici deliria præferre, tandē
ferio intelligerent.

SVM MARIA

QVAESTIONVM.

B N denunciatio plurium per se sit
iudicium sufficiens ad torturam,
absque alijs iudicijs aut admi-
niculij? q. procedit de denun-
ciatione complicum explicatur sen-
tentia authoris obscurius posita lib. 5.
disquisitionum a.

Quæst. 1

De vnus complicis denunciatum
quando sufficiat b. o.

C Sola non sufficit ad torturam c, & e.
licet bene ad inquisitionem, citationē
& capturam d.

A tortura non inchoandum e con-
fessus de se non sufficit vt torqueatur
socius quem denunciante.

Si iudex ad vnus complicis rite in-
terrogati, denunciatum torfisset non
subiacet syndicatui e.

Respondetur quæstioni principali
affirmatiue f & o.

D An plures testes inhabiles valeant
in vllis criminibus f & o.

Mitior aut fauorabilior sententia
quando sequenda iudicij.

De apparente & vera crudelitate seu
clementia h.

E An Carolina constitutio tollat iudi-
cium ex denunciatione plurium com-
plicum i.

Iudicibus sequendæ decisiones cu-
riorum in similibus i.

Probationes quam claræ ad torturā
requirantur k.

In exceptis criminibus an sit suffi-
ciens nominatio socij ad torturam l.

potestate seu arbitrio iudicis quo vique se extendat in criminibus exceptis *l.*

Quando vnum inhabile possit habilitari ab alio inhabili *m.*

Cur possit quoad torturam, & non quo ad condemnationem *n.*

Socij secundi inculpatio est pro nouo indicio *p.*

Numeri vis magna in testimonijs q. experientia docet plurium complicum nominationes veras esse *q.*

Sortilegij crimen æquatam in more procedendi hæresi *r.*

Limitationes quædam in quibus non sufficit denunciatio plurium complicum *s.*

Q. II.

An inimicitia denunciantium contra denunciatos, debeant plene probari per duos testes: vel an sufficiat semiplena probatio per vnum testem, aut etiam præsumptio ad elidendum iudicium probationi?

Inimicitia valet ad elidendum denunciationem *a.*

Exceptio debet à reo plene probari *b.*

Probationum vt non vna species, sic nec eadem vis est *c.* nec omnia omnibus causis conueniunt *d.*

Inimicitia & odium quomodo debeant probari *e.*

Arbitrio iudicis permittitur vtrum inimicitia sit sufficienter probata *f.*

Capitalis quando probanda *g.*

Decisio quæstionis *h.* de vno teste *h.* de præsumptionum vi & differentia *i.*

Q. III.

An denunciante debeant esse contriti, sicut quidam volunt, cum id iure non sit expressum, & si grauius poeniteant. Respondetur negatiue &c. ante sententiam *a.*

Post sententiam *b.* de varia acceptio-
ne contritionis *b.*

A Explic. a. accusatus §. licet de hæret. in 6. c.

Personæ integritas qualis in teste requiratur *c.*

Quid operetur contritio, & quo sensu requiratur *d.*

An ea qua de iure ex Constitutione Carolina requiruntur Art. 31. in denunciatione vnus, requirantur etiam in denunciatione plurium *i.* Ponuntur verba Carolina, & respondetur negatiue.

B An denunciationibus insanium sit credendum in criminibus exceptis contra personas bonæ fame?

Non credendum pluribus denunci-
antibus quorundam sententia *a.*

Aliquando credendum aliorum ve-
rior *b.*

Pendet à iudicis arbitrio sententia
auctoris *c.*

An saltem ad hoc duorum vel plurium
insaniam denunciations necessaria? pendet
à circumstantijs personarum.

C An vltra denunciationem plurium
denunciati diffamatio requiratur in crimi-
nibus exceptis, vt possit procedi ad inquisi-
tionem specialem & ad torturam?

An ad inquirendum, aut torquen-
dum sufficiat sola fama *a.*

An ad inquirendum necessario de-
beat præcedere diffamatio *b.* quod non.

Quod nec ad torturam in criminibus
exceptis *c.*

D Ratio vel restrictio quæ varijs sub-
iungitur, quando pertineat ad omnia,
sed ad proxime præcedens tantum *d.*

Explic. c. inquisitioni, de accusat. &
inquit. *e.*

E An satis denunciari aliquem aut aliquam à
pluribus quod illam viderint in conuentu &
congregatione sagarum in ordine ad torturam
absque eo quod damna fecerit?

Quæ in conuentibus fieri, & de strigi-
portio dicuntur non esse illuforia *a.*

In raptu striges quorum sensuum

compo-

Compotes, & de quibus apte deponant b.

Non fieri insensibiles, nec obstupescunt vnguento prorsus, explicat dictū suum, b. Quo sensu scriptores quidam striges vocent ebrias & furiosas c. Striges non assumunt naturam dæmonum d. multa striges ipsæ faciūt d. Striges quæ faciunt, ipsis tribuenda. nam ethi instigante dæmone, voluntarie tamen faciunt: & contrarium dicere fidei repugnat e. quid Lamia, an solidæ mones f.

Striges vnde dictæ f. credere strigibus non est credere dæmoni g.

Strigum denunciations non sunt plane dubiæ h. quanta fides huiusmodi denunciations de conuentibus haberi solet & debeat. l. Simancas, Prieras, & Comensis explicati i.

Respondetur quæstioni affirmatiue k. Iudex secularis non minus sollicitus esse debet de strigum conuentibus, quàm de damnis datis l.

Dei iniuria iudicibus maximi faciēda l. locus 2. paralip. 19. 6. & Ex. 22. 18. explicatur l. Item Deuter. 13. 8. & 1. Reg. 2. 30. l. Carolina constit. art. 109. explicata m.

Quando fit talis denunciatio quod hac vel illa persone intersuerit conuentibus sagarum, an requiratur specificatio temporis & loci: vel virum sufficiat generalis denunciatio plurium, alij huiusmodi circumstantijs, ad inquisitionem & torturam?

Ordinarie necessarium est exprimere locum & tempus a.

Fallit in exceptis criminibus b. maxime in denunciations de conuentu lamiarum c. & cæteris criminibus succelsius d.

Intell. lib. 3. de accusat & l. in causis. C. eo. d.

Explicat. constitut. Carolina. artic. 31. d.

A An reis possit tolli defensio, maxime quam vocant de alibi, & an propter omissionem loci & temporis censenda hæc tolli e.

An in hoc crimine vel alijs exceptis, testes qui sunt singulares in circumstantijs, dummodo concordent in effectu, sibi iurata & sine admittantur, & an huiusmodi testes singulares, quando plures, sunt faciant indicium ad torturam?

B Examinatur quotuplex sit distinctio singularitatis, & quomodo consideranda a.

Respondetur toti quæstioni b.

An in denunciations plurium requiratur, quod quilibet fecerit confessionem in tortura, vel virum id tantum requiratur in denunciations vnius?

C Defenditur communis opinio, & retractat author ex parte modum loquendi quo fuerat vsus a Respondetur quæstioni sub distinctione b.

An mulier possit esse testis in causis criminalibus?

Discutitur materia, & res. affirmatiue.

An ad confessionem duarum mulierum procedi possit, siue ad torturam, siue ad condemnationem.

Ad torturam sufficere a. sed raro.

Ad condemnationem nunquam b.

An denunciations feminarum tum magis fidem faciant quando non adsunt testimonia virorum in contrarium?

Sub distinctione responsum.

An plurius minorum denunciations sit indicium sufficiens ad torturam?

De eo qui est viginti annorum a.

De minore viginti annis, sed pubere b.

De pubertate proximo c.

De non proximo, sed tamen maiore nouem annis d.

De nouenni minori e.

Non sufficit vnus impubes, ad torturam f.

- An ad condemnationem g. Conciliantur sententia. ibid. A
 Q. XVI. *An verisimilitudo denunciationis ab vno tantum facta, sit sufficiens ad iudicium procedendi ad torturam?*
 Quanta vis in verisimilitudinis aut verisimilitudinis in testimonijs a.
 Respondetur affirmatiue de criminibus exceptis b. de iudicijs remotis & propinquis c.
- Q. XVII. *An malefici denunciantes impliciti etiam alijs criminibus faciant iudicium ad torturam, maxime quando sunt plures.* B
 Negatiua sententia probabilis, quia communior a.
 Teneo tamen affirmatiuam cum praxi b.
 Respondetur argumentis contrarijs c.
- Q. XVIII. *An extraiudicialis reuocatio infirmet iudiciale nominationem, adeo vt non faciat amplius iudicium idoneum ad torturam?* C
 De facta reuocatione extraiudiciali ante sententiam condemnatoriam, certa est negatiua a.
 De facta post sententiam dubium procedit b.
 De facta tempore confessionis vel eucharistia b.
 De facta in via vel in supplicio b.
 Respondetur questioni absolute negando c.
- Q. XIX. *Quando nihil inuenitur de instrumentis maleficij, an denuntiatio plurium per hoc elidatur, ita vt non amplius praebeat iudicium ad torturam?* D
 Resp. negatiua.
- Q. XX. *An leuora iudicia sufficiant ad torturam in criminibus exceptis, quam in alijs?* E
 Resp. affirmatiua a.
 Non debere æquam sollicitudinem & indagacionem adhiberi in exceptis & non exceptis criminibus b.
 Explic. accusatus §. licet &c. in fauorem fidei. de hæret. in 6. b
 l. absentem D. de poenis c.
 l. respiciendum D. eodem tit. c.
Qua leuora iudicia in exceptis ad torturam sufficiant? Q. XXI.
 Quomodo intelligendum dictum comune licere iudici in atrocioribus, iura transgredi, & in his ordinem iuris esse nullum ordinem tenere a.
 Indicia debere esse sufficiencia in suo genere, & quæ talia? b
 Quid si defint idonea iudicia, sed iudex causam habeat suspicandi quid faciet? c
An iudex promptior, & facilius debeat esse ad torturam, in atrocioribus & occultis? Q. XXII.
 Resp. affirmatiua. Q. XXIII.
An in hoc crimine dignitas à tormento excuset?
 Resp. negatiua. Q. XXIV.
An in atrocioribus grauior adhibenda tortura, quam ceteris? Q. XXV.
 Pendet ab arbitrio iudicis. Q. XXVI.
Quam sage plerumque sint indurata, & maleficio taciturnitatis munita, qualis tortura in hoc crimine sit efficacior. Q. XXVII.
 Pendet ab experientia vtile sacra aliqua remedia miscere. Q. XXVIII.
Quoties possit eleuari reus, & quot possint dari ictus, pro quolibet iudicio.
 Pendet ab arbitrio, De trib. ictibus, Q. XXIX.
Quamdiu possit reus ordinarie in chorda eleuatus teneri?
 Intell. bullæ Pauli tertij; Q. XXX.
 Quid in viroque (numero, & tempore) ad summum fieri possit? Q. XXXI.
 Pendet ab arbitrio, & circumstantijs. Q. XXXII.
An non possit iudex, cum vidit reum esse induratum, aut ex alijs iustis causis, Q. XXXIII.

desistere ab examine. & tortura. & post aliquot dies eam repetere?

Responso est affirmatiua. addita cautela quadam.

Q. xx. Quid sentiendum de infusione aqua frigida intergum rei appensi?

Responderetur affirmatiuè a. c.

Quando liceat nouis vti tormentis, & solitum modum excedere b.

Ratio Philosophica huius tormenti c.

Q. xxxi. An & quando tortura ex primis indicijis repeti possit maximè in hoc crimine, cum saga plerumq; sint obstinata & indurata?

Aliquando posse, & varia monita vtilia.

Quæst. xxxii. An iniure & legibus fundamentum habeat, quod quidam dicunt torturam non debere repeti vltra tertiam vicem.

Æquitate niti.

Posse tamen iudicem ex causa vltra repetere.

Quæst. xxxiii. An ille tres vices intelligenda de vno die, aut de tribus interpretatis?

De planè tribus.

Quæst. xxxiiii. Quid si reus tot delicta commississet, vt examen vno die peragi non possit?

Repetendum prorogatione in alios dies.

Quæst. xxxv. An consuetudines locorum, quo ad modum tortura simpliciter sequenda sint, cum magna sit differentia personarum, iudiciorum, criminum: ita quod non semper vno, & eodem modo possit procedi: & castus, cause, & generator mentorum, siue lege, siue consuetudine nequeant terminari?

Ordinariè sequenda posse tamen interdum eas non sequi supremos iudices: contrariè sententiæ conciliatæ.

Quæst. xxxvi. An iudicibus inferioribus à iudice superiore modus Tortura præscribi possit?

Ponuntur distinctiones, quibus licet vel non.

A An sint data copia, & indiciorum, & processus informatiui in criminibus, atrocioribus exceptis, vel an sufficiat indicia reo à iudice proponi, eumque in continenti cum suis defensionibus, audiri, cum isto modo melius veritas haberi possit?

Ordinario iure prius illud necessarium videtur a.

Ex consuetudine quorundam locorum posterius licitum b.

B An sint concedendi aduocati in criminibus atrocioribus, cum soleant ex hoc reo magis indurari, & instigari ad negandum?

Disputatur in vtramque partem, & resoluitur affirmatiuè a. Vtilis cautela contra aduocatorum tricas & frustrationes b. intell. l. per omnes, 6. C. de defensor. ciuit. c. Intell. c. fin. de hære. in 6. l. quisquis. §. deniq; C. ad leg. Iul. maiest.] d. l. per omnes.

C An confrontatio sagarum, qua vt plurimum prona sunt ad reuocandum, concedenda videatur?

Varij modi hac in re a.

Responderetur quæstioni, de cõfronatione violenta b.

De confrontatione ad cõtrariam b.

De confrontatione spontanea b.

D An dictum Binsfeldij trium vel quatuor faminarum denunciations pro vnius viri denuntiatione exigi, debeat seruari in terris imperij?

Responderetur negatiuè.

Quæst. xxxvii. Quid sentiendum de praxi Germaniæ, que denunciations de choreis & sagarum conuentibus, hactenus pro veris, & sufficientibus, & non illusorijs accipiunt?

E Responderetur, optimam & fundatissimam esse.

In fine subiunguntur quædam, quæ foret æquum & vtile, lege sanciri.

Quæst. xxxvii.

Quæst. xxxviii.

Quæst. xxxix.

Quæst. xxxx.

Quæst. xxxxi.